

عنوان مقاله:

نقش رنگدانه ها در تزئینات معماری دوران تاریخی: نمونه موردی رنگدانه آبی مصری

محل انتشار:

چهارمین همایش ملی باستان شناسی ایران (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

مژگان خان مرادی - استادیار گروه باستان شناسی دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

در دوران تاریخی استفاده از رنگ در نقوش علاوه بر جنبه زیبایشناختی بیانگر تاکید بر پیامهای خاص بود. رنگها به سفارش بانی اثر در اشیاء، کتیبه ها، نقوش برجسته، نقوش گلی، نقاشیها و گچبریها بهکار میرفت تا به لحاظ بصری و مفهومی، درک درستی به بیننده منتقل گردد. به همین دلیل تولید رنگ در دوران تاریخی به لحاظ کاربرد گسترده از اهمیت بالایی برخوردار بود و تولید رنگهای متنوع با ماندگاری بالا بیانگر توجه به مقوله رنگ و مهارت در رنگشناسی و مهندسی شیمی است. از آنجا که دستیابی به رنگ آبی در طبیعت با مشکلاتی همراه بود، رنگدانه دست سازی با نام آبی مصری ابداع شد و در مصر، یونان و بین النهرین از هزاره سوم ق.م از آن برای رنگ آمیزی اشیاء و تزئینات معماری مورد استفاده قرار گرفت. اما سوال اینجاست که این رنگدانه در ایران از چه دوره‌های در تزئینات معماری مورد استفاده قرار گرفت و بر روی کدام یک از این تزئینات بهکار رفت با توجه به مطالعات صورت گرفته حضور این رنگدانه در ایران به دوره هخامنشی باز میگردد. هخامنشیان از این رنگدانه که دارای ماندگاری بالایی است برای تزئین نقوش و کتیبه های موجود در پاسارگاد، آرامگاه داریوش در نقش رستم، تخت جمشید و نقاشیهای دیواری شائور در شوش بهره برده و همچنین با آن اشیاء تزئینی کوچکی نیز ساختند. استفاده از این رنگدانه در دوره سلوکی و اشکانی تداوم یافت و آثار آن بر روی پلاکهای گلی، مجسمه های گلی و گچبریهای محوطه هایی چون بابل، قلعه یزدگرد، نسا و اوروک به دست آمده است.

کلمات کلیدی:

آبی مصری، تزئینات معماری، رنگدانه، هخامنشی، اشکانی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/978867>

